

Dyrebeskyttelsen Norge

Dyrebeskyttelsen Norge
Konows gate 5
0192 OSLO

Tlf: 23 13 92 50
Org.nr: 971 277 475
www.dyrebeskyttelsen.no

Miljødirektoratet

Postboks 5672 Torgarden

7485 Trondheim

Oslo 30/9-19

HØRINGSSVAR – VILTFORSKRIFTEN- 2019/7911

Dyrebeskyttelsen Norge (DN) viser til Miljødirektoratets høringsbrev datert 24.06.2019, og vil med dette komme med høringsinnspill vedrørende forslag til ny viltforskrift.

Dyrebeskyttelsen Norges kommentarer til forslaget

Noen høringsuttalelser kan ikke skrives uten at hjertet blir med på ferden. Denne er en slik. Når ungdom nå står på barrikadene for sin fremtid, kan ikke vi sette bremsene på og jobbe dem tvert imot. De ber oss om å lytte og om å legge til rette for å kunne bidra og gjøre gode valg. De ber oss om å stanse tap av biologisk mangfold. De ber oss om en frisk og bærekraftig natur. La oss så forsøke å gi dem det. Det er gammeldags å tenke at naturen kan settes til side og komme i siste rekke. Vi må komme oss forbi denne tanken, og videre på ferden mot fremtiden til våre barn hvor naturen vår respekteres og beskyttes. Denne forskriften er ikke en forskrift for fremtiden, og under forklarer vi hvorfor.

Kapittel 1 Generelle bestemmelser

§ 1-3 Forhold til annen lovgivning

Her bør også naturmangfoldloven, forskrift om avliving av dyr og forskrift om bruk av dyr i forsøktas inn.

§ 1-4 Definisjoner

Ettersom flere arter i denne forskriften omtales som potensielle skadedyr (jf kapittel 3) og på den måten lever farlige liv i menneskers nærvær, bør nettopp dette ordet «skadedyr» inngå i definisjoner. Det er ikke klart for oss på hvilket grunnlag disse artene er valgt ut, og om de regnes som skadedyr i alle habitat og sammenhenger. Vi finner heller ikke god dokumentasjon på deres tilegnede skadepotensiale.

Kapittel 2: Innfangning av vilt

Kapitlet sier ingenting om kompetansen til de som fanger inn dyrene. Forskriften bør ha klare krav til hvem som kan fange inn og til at metodene de bruker er dyrevelferdsmessig forsvarlige. Personer involvert i avlivning må ha forståelse for at en avlivning skal foregå uten at dyret føler frykt og smerte og kunnskap om hvordan man oppnår avlivning uten frykt og smerte.

§ 2-2 Innfangning for vitenskapelige eller andre særlige formål

Her bør det foreligge krav om godkjenning av forsøk slik at dyrevelferden kan bli ivaretatt, jf § 6 i Forskrift om bruk av dyr i forsøk, hvor et forsøk defineres som «enhver bruk av dyr til vitenskapelige eller utdanningsmessige formål, og i medisinsk virksomhet, som kan påføre dyret smerte, frykt, varig skade eller annen belastning tilsvarende eller større enn ved å føre inn en nål etter god veterinærpraksis» (§ 4).

Det bør i tillegg inneholde et krav om at grunnen til innfangningen skal være noe som kommer arten til gode. F.eks. at formålet er å kunne bevare arten eller forbedre dens levekår. Dette må forankres i vitenskap og dyrevelferdslovens § 3.

§ 2-3 Merking av vilt for vitenskapelige eller andre særlige formål

Her bør det også foreligge krav om godkjenning av forsøk slik at dyrevelferden kan bli ivaretatt, jf § 6 i Forskrift om bruk av dyr i forsøk.

Bør i tillegg inneholde et krav om at grunnen til merkingen skal være noe som kommer arten til gode. F.eks. at formålet er å kunne bevare arten eller forbedre dens levekår. Dette må forankres i vitenskap og dyrevelferdslovens § 3. Merkeanordningen må være grundig testet ut før den tas i bruk i forsøk, slik at man vet at anordningen ikke forringer dyrets liv.

§ 2-8 Innfangning av vilt for overføring til viltoppdrett

Som i § 2-9 bør det her også foreligge et krav om at dette kun gjøres dersom dyret er i en slik situasjon at det ikke vil være i stand til å overleve på egenhånd. Uten dette påbudet vil paragrafen både være uetisk og ikke i samsvar med dyrevelferdslovens § 3. Etersom § 2-9 konkretiserer at det er et krav om at de dyrene det gjelder ikke kan overleve ute på egenhånd, og § 2-10 setter krav til at rehabilitering må være dyrevelferdsmessig forsvarlig, er det inkonsekvent å unnlate noe tilsvarende i denne paragrafen. Et vilt dyr har ingenting i fangenskap å gjøre, og for at denne paragrafen skal gå overens med dyrevelferdsloven må den ha med seg et krav eller påbud.

Det bør også spesifiseres et krav til faglig kompetanse i kommunen for å kunne gi slike tillatelser.

§ 2-9 Innfangning av vilt for overføring til dyrepark

Innfangning av vilt for overføring til dyrepark. Hører ingen sted hjemme i et moderne samfunn og bør være ulovlig i sin helhet. Dyrenes egenverdi framkommer av dyrevelferdsloven, som stadfester

Dyrebeskyttelsen Norge

at dyr har en egenverdi utover den verdien det har for mennesker. Dyreparker har kun livets rett dersom de er et ledd i å ivareta en sårbar art, eller dersom de er et ledd i viltrehabilitering.

§ 2-10 Innfangning av vilt for rehabilitering

Har alle kommuner noen som kan vurdere hva som er dyrevelferdsmessig forsvarlig? Når man ikke har kunnskap til å vurdere dette, er faren overhengende stor for at dyret ikke får en reell sjanse og at flere dyr enn nødvendig avlives.

Det er uheldig om lovverk skal innskrenke mulighetene for mennesker til å hjelpe dyr. Det er mennesker som driver med rehabilitering av vilt med et brennende engasjement. For de som velger å gjøre dette på fritiden bør det finnes noen krav og retningslinjer. På denne måten kan man sitte igjen med noen mennesker som gjør en god jobb for de ville dyrene, og få skilt ut resten. Det finnes absolutt aktører der ute som ikke bør drive på med rehabilitering av ville dyr, men for dem som kan det vil gode retningslinjer gjøre jobben deres lettere.

Vi ønsker ikke en forskrift som innskrenker hjelpemuligheter, mens den også legger til rette for enklere tilgang til å drepe dyr.

Vi stiller oss også kritisk til at brudd på hjelpeplikten her straffesanksjoneres, mens den i § 4 i dyrevelferdsloven ikke gjør det. Dette virker rotete, og lite gjennomtenkt.

§ 2-12 Merking av fangstredskaper

Merking er viktig, men det bør også spesifiseres krav til tilsyn av fangstbokser. Det bør foreligge krav om dokumentasjon på tilsyn. Mangel på slik dokumentasjon bør utløse straff. Altfor mange dyr dør sakte i feller, særlig da de som fanger viltet levende.

I tillegg bør det spesifiseres i hvilke tidsrom fangstredskapene kan brukes slik at dyrene er sikret beskyttelse i hekketid.

Forskriften må spesifisere at funn av umerkede feller skal varsles til politiet eller viltforvaltningen og at fellene kan fjernes av finner, og leveres politiet.

Kapittel 3:

§ 3-3 Vilkår for skadefelling

Hva er «skade»? Hva er «tiltak i rimelig utstrekning»? Hva er et «skadegjørende individ»? Hva er å «vesentlig begrense skadesituasjon»? Hva er egentlig «skadesituasjon»? Disse formuleringene setter ikke nødvendige begrensninger, og gir et uendelig rom for subjektive fortolkninger.

Det må spesifiseres at skadefelling er forbudt i hekketid og at relevante etater og organisasjoner skal få uttale seg før tillatelser eventuelt gis— også de som taler dyrenes sak.

Ordet «skade-felling» skal ikke brukes hvis dyret kun utfører sin naturlige adferd for å kunne overleve og reproducere? Da gjør den jo ikke mer skade enn et menneske som drar en tur på

Dyrebeskyttelsen Norge

butikken for å handle. Det er sikkert noen som plages av eksosen fra bilen denne butikkturen, men vi skyter jo ikke hverandre av den grunn....

All felling må baseres på bestandssituasjon for artene og ytterligere tap av arts mangfold, som følge av klimaendringer, habitatødeleggelse og andre menneskeskapte påvirkninger. Det er mennesket som er det største skadedyret og vårt lovverk må promotere atferd med omsorg for vår sårbare natur.

Denne paragrafen sier i bunn og grunn at så lenge bestanden ikke er truet av overlevelse, er det fritt fram. Ingen av vilkårene taler dyrenes sak, og forskriften gjør det svært farlig å være en av de utvalgte artene i tiden framover.

Den viktigste delen av denne forskriften mangler og det er den som bør hete «metoder for skadefelling», slik som det finnes ved uttak (§ 3-13) hvor skadefellingen knyttes opp mot forskrift om avlaving av dyr eller forskrift om jakt, felling og fangst. Uten en slik paragraf åpner denne forskriften opp for alvorlig mishandling av dyr. Vi vet at det finnes en sammenheng mellom vold mot dyr og vold i nære relasjoner. Slik forskriften står i dag er den skrevet uten forståelse for at vold mot dyr kan brukes til å straffe mennesker og være utløp for et generelt voldsproblem. Forskriften må utformes på en måte som tydeliggjør at vold mot dyr er uakseptabelt, straffbart og at det skal straffefølges og varsles til myndighetene.

§ 3-4 Skadefelling etter skadelidtes egen beslutning

Paragrafen bør utgå i sin helhet.

Denne paragrafen nører opp under noen menneskers lave toleranse for andre levende medskapninger. Den utgjør et farlig verktøy for mennesker som har lav toleranse for dyr, og intoleransen mot dyrelivet ser vi at allerede er økende. Den åpner for at enhver på egen beslutning kan ta livet av de opplistede artene ved skade av "vesentlig betydning", uten at skadenivå er definert. Det blir en subjektiv vurdering. Samtidig utvides artslisten og det er heller ingen begrensning på type eiendom. Dette åpner for et bredt spekter av skadefelling - ved fuglelyder, fugleavlving, naturlig predasjon i skog og vann og moderate skader/ulempelser som følge av dyrs naturlige adferd som det bør være toleranse for. Det settes heller ingen restriksjoner i forhold til yngletid, ingen krav om å unngå å felle dyr i følge med unger eller om mulig avlive etterlatte unger - ingen fokus på dyrevern eller dyrs egenverdi i det hele tatt.

Jf § 12 i dyrevelferdsloven skal avlaving skje på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte. Dette betyr at det skal skje uten smerte og frykt. Forskrift om avlaving av dyr § 14 sier: «Den som bruker skytevåpen til avlaving, skal ha bestått jegerprøven i tillegg til å oppfylle forordning [\(EF\) nr. 1099/2009](#) artikkel 7 nummer 1». Hvordan skal kommunene sjekke at dette er oppfylt? Paragrafen mangler i sin helhet krav til dem som skadefeller. I § 3-13 settes det krav til jegerprøve ved bruk av skytevåpen eller felle, og tilsvarende bør også finnes her. Det bør også være rapporteringsplikt på personen som felte dyret og dens kompetanse til å utføre handlingen. Potensiale for skadeskytinger og mye lidelse er slik paragrafen foreligger nå, svært stort.

Hvordan skal det kontrolleres at grunneier faktisk rapporterer uttaket til kommunen, og at det som det rapporteres om stemmer med de faktiske forhold? Dyrene har ingen stemme, og ingen til å snakke for seg.

Dyrebeskyttelsen Norge

Dyrebeskyttelsen Norge mener at samfunnets aksept for fangst og drap av dyr og fugler forhindrer utvikling av de holdninger som er nødvendig for å sikre forsvarlige dyrehold og forebygge dyremishandling. Hos oss opplever vi ukjentlig saker hvor dyr har blitt drept. Sakene blir i så å si alle tilfeller henlagt hos politiet. Dyrers rettsvern er altså allerede på et minimum. Denne forskriften åpner opp for at enhver person selv kan bestemme hva som kan være en ulempe påført av våre viltlevende arter. Med en ubegrenset tilgang på bruk av skjønn, og når dyrs naturlige adferd og levesett later til å være til merkverdig mye bry for mange mennesker; hvordan skal dyrene beskyttes?

Dyrebeskyttelsen Norge erfarer at mange har dårlig kunnskap om artsbestemmelse. Uten slik kunnskap vil man kunne ende opp med å drepe sårbare arter. Et eksempel på dette er måke. Med ordlyden slik den er foreslått i dag vil etter stor sannsynlighet være fatal for våre 3 utrydningstruede måkearter. Fordi «hvermannen» vil tro at det er lov og akseptabelt å drepe måke, og ikke har artskunnskapen til å kunne skille dem.

Kanin skal ikke behandles av denne forskriften i og med at kaninen er et tamdyr. Ordet "viltlevende kanin" er veldig misvisende ettersom det ikke finnes villkaniner i Norge. Og villkaniner som art er ikke det samme som "viltlevende kanin". Betyr det at rømte eller dumpede tamkaniner kan skytes uten videre dersom grunneier mener de spiser blomstene i hagen? Dette er altså kaniner som allerede har blitt sviktet av sin familie og som uten ID-merke står uten rettsvern. Obligatorisk ID-merking av familiedyr er veien å gå for å få bukt med hjemløse kaniner.

Slik ordlyden i forskriften står i dag åpner den for at privatpersoner kan kjøpe kaniner i en dyrebutikk på fredag, slippe den i hagen på en lørdag og invitere til kaninskyting og grilling på lørdag kveld. Med støtte fra dette lovverket. Slik kan vi ikke ha det. Det bør være helt åpenbart at tamkaninen må håndteres i annet lovverk.

§ 3-5 Skadefelling etter beslutning fra kommunen

Beslutningsmyndighet etter nml §18 tredje ledd, første punktum er i denne forskriften delegert fra Miljødirektoratet til fylkesmennene og kommunene via brev.

Dyrebeskyttelsen Norge mener at med det store tapet av biologisk mangfold som jorden nå opplever, må det gjøres svært vanskelig å få fellingstillatelser. Paragrafene i dette kapitlet åpner opp for at disse tillatelsene baserer seg på en stor grad av skjønn. For hva er vel «vesentlig skade»? Eller «offentlige interesser av vesentlig betydning», «vesentlig økonomisk betydning»? Et «skadegjørende individ»? I «rimelig utstrekning»? Hvem skal vurdere dette, hvilken kompetanse er det krav om at de skal ha? Hvordan skal disse vurderingene sikres sin objektivitet?

Det bør innføres krav om bevis eller tilsyn før en eventuell tillatelse gis og det bør redegjøres for hvorfor andre forvaltningsgrep ikke kan brukes. Et eksempel kan være å bygge måkehotell for å få bukt med «plagsomme» måker, samtidig som man ivaretar en viktig art på en god måte. Utgangspunktet for denne paragrafen bør baseres på vår felles koeksistens og at vi som arter er gjester i hverandres habitat.

Hvorfor legges så mye av beslutningsmyndigheten til kommunene, når vi nå står ovenfor en global klimakrise? Kombinert med at kommunene har en stor grad av ansvaret for arealforvaltningen i sitt område, får dette i alle fall våre varselamper til å ringe. Den største trusselen mot biologisk

Dyrebeskyttelsen Norge

mangfold er nettopp arealbruk og fragmentering av arealer. Vi har mye erfaring på hvordan enkelte kommuner håndterer bygging i strandsonen. Her ser vi at rike eller «betydningsfulle» personer i praksis kan ta seg til rette slik det passer dem, det er nærliggende å tro at denne forskriften vil bli håndtert på samme måte av kommunene. Natur raseres i rekordfart, og mengden av sammenhengende naturområder krymper. Denne naturen er hjemmene til disse artene som forslaget til ny viltforskrift nå foreslås at fritt kan skadefelles, og de samme menneskene skal gi tillatelser til dette. Å forvalte natur på kommunalt nivå gir fragmentering og lite forutsigbarhet i den nasjonale forvaltningen. Dette må det tas høyde for.

Etter MIK-reformen (som ble avsluttet i 1996) er det ikke krav om eller øremerkede midler til bestemt naturvitenskapelig kompetanse i kommunene. De må likevel ha den kompetansen som trengs for å løse oppgavene. Det er altså oppgavene som skaper behovet for kompetanse ute i kommunene. Når nå så mange oppgaver omkring natur og dyr synes å legges på kommunalt nivå, må det oppfølges med både midler, og kompetanse innen naturforvaltning.

Dyrebeskyttelsen Norge mener at det å ha en viltnemnd IKKE sikrer dyrevelferden. Nemndene består per i dag av vanlige jegere som kan handle subjektivt, uten krav eller protokoller de må følge. De sitter ikke på den kompetansen som trengs når beslutningsmyndigheten omkring skadeskyting av flere arter nå settes til kommunen.

Når forvaltningsmakt settes til kommunene, må det komme med klare instruksjoner. Erfaring viser at i forvaltningen av naturen vår havner vi i allmenningens tragedie, og mye av dette er nettopp grunnet de uendelige mulighetene til skjønnsfortolkninger. Tillatelser gis basert på skjønn og gamle vennskap, og fragmenteringen gir ingen helhetlig forvaltningspraksis når lovverket i stor grad er basert på skjønn. Mange bekker små gjør en stor Å.

Vi har mange små kommuner i Norge, hvor alle kjenner alle. Vi har ikke råd til å risikere at enda flere arter utrykkes på grunn av slett forvaltning av en utydelig forskrift. Dyrebeskyttelsen Norge har erfaring med at fordi «fetteren til onkelen til naboen har en grevling i hagen sin som graver etter snegler i hagen og etterlater noen bare flekker her og der på plenen, og han må da selvfølgelig få lov til å felle denne». Samtidig i nabokommunen var det en måke som ved å leve sitt naturlige liv plaget farmora til ordføreren, og måtte selvfølgelig bøte med livet. For hva da? For å leve sitt liv der den hører hjemme. Vi har ikke råd til at dette går under radaren helt til allmenningens tragedie er et faktum. Forvaltningen av ville dyr er et felles internasjonalt anliggende og all saksbehandling bør tilgjengeligjøres og være søkbart for allmennheten slik at vedtakene kan gås etter i sømmene.

Dyrebeskyttelsen Norge etterlyser dokumentasjon på at artene som ramses opp er skadegjørere. Befolkningen har tillit til at staten forvalter sin makt basert på kunnskap. Denne forskriften må baseres slik kunnskap for å ha noe som helst troverdighet. Vi etterlyser tall på skadeomfang pr art. Det kan ikke rettferdiggjøres at dyr der det ikke finnes tall på skadeomfang skal omfattes av skadeuttak. Her har direktoratet en jobb å gjøre for å sikre troverdigheten i eget arbeid.

Vi ønsker også å påpeke at det er merkelig at noen av artene ramset opp i denne paragrafen (ærfugl, hare, kornkråke, stær og gulspurv) er rødlistede arter, og bør dermed ikke forvaltes på kommunenivå. Siden hettemåke og fiskemåke foreslås flyttet til fylkesmannen grunnet rødlistevurdering, er det ingen grunn til at andre rødlistede arter ikke også bør forvaltes på samme nivå. Rødlistede arter egner seg ikke for kommunal forvaltning. Vi vet at kommunene har manglete kompetanse for slik forvaltning og vi vet fra annen kommunal forvaltning at det er mange uheldige

Dyrebeskyttelsen Norge

særhensyn basert på menneskelige relasjoner som preger kommunal forvaltning. Dyrebeskyttelsen Norge ber om at alle rødlistede arter flyttes til fylkesmannen.

§ 3-6 Skadefelling etter beslutning fra Fylkesmannen

Såkalte «vesentlige helseplager» og «støy fra vilt» bør ordinært ikke medføre fellingstillatelse. For mennesker som har valgt å bo i dyrs habitat bør disse bli oppfordret til å velge annet bosted, der dyrene ikke oppleves like irriterende. Denne forskriften slik den står i dag tillater at vi kan drepe ethvert irriterende dyr. Vi forventer at forvaltningens hovedfokus er å verne de ville dyrene i vår natur og legge til rette for at vi kan leve sammen med dyrene i habitat som vil deler. Ordlyden i forskriften bør endres slik at den gjennomgående tanken er basert på respekt for dyrene og naturen. Har vi blitt så distanserte at vi ikke lenger tåler «måkereir og terneskrik...», noe som før symboliserte sommer, fri og senkede skuldre? Skal vi få naturen opp og gå igjen, trenger vi å lære barna våre nærhet til den. Det er det lovverket må legge til rette for – ikke la første tanken hos mennesker bli hvordan man kan bli kvitt dette «irriterende individet». Ingen er tjent med at slike tanker forplanter seg. Hvordan kan det som våre foreldre synes var herlige sommerlyder og som vi også dermed likte, nå har blitt til «støy fra vilt som gir vesentlige helseplager»? Biler, fly og sirener er greit, men ikke dyrelyder. For å være helt ærlig tror vi det er en del andre ting som bør tas tak i, dersom mennesker nå blir syke av måkeskrik og svartspetter på næringssøk. Å drepe dyr synes å være en absurd løsning på helseplager, ettersom det er vel dokumentert at både dyr og natur gjør godt for oss mennesker og jo dermed er friskvern.

§ 3-11 Uttak for vitenskapelige eller andre særlige formål

Hvilke hensyn bør ivaretas for dyra? Se våre kommentarer i §§ 2-8, 2-9.

Kapittel 4:

§ 4-2 Forbud mot hold av vilt for bestemte formål

Setningen «Trening av hund på vilt i fangenskap er ikke tillatt uten tillatelse etter § 4-9 bør fjernes.

§ 4-6 Viltoppdrett etter tillatelse

Samme som for §§ 2-8, 2-9.

§ 4-9 Trening av hund på vilt i fangenskap

Paragrafen bør utgå i sin helhet fordi dette må ansees å være til menneskers underholdning og ikke til nytte i forvaltningsøyemed. Forvaltningen bør ikke videreføre mennesker lek med dyr og gamle tradisjoner, når dette går på bekostning av dyrevelferden. Fra St.mld nr 12 (2002-2003): «Sedvane, kultur og religiøse tradisjoner bør i Norge ikke være et argument for at dyrevelferden settes til side.»

Dyrebeskyttelsen Norge

Dyrebeskyttelsen Norge reagerer sterkt på den manglede empatien som ligger i denne treningsformen og sidestiller praksisen med vold mot dyr.

Ifølge Mattilsynet finnes det i dag ingen klare regler for bruk av vilt i hitrening. Det er derfor dyrevelferdsloven som ligger til grunn for vurdering av denne praksisen. Spesielt § 3 i dyrevelferdsloven er vesentlig i denne sammenheng, hvor det står at «Dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger.»

I NJFF sitt faghefte fra 2013 som omhandler hijakt hos rev, blir det i innledningen oppgitt gode grunner til å bedrive hijakt. Velferden til revene som brukes i trening av hihundene og til revene som jaktes på ved selve hijakten, er ikke vektlagt i dette heftet. NKK sier også at retningslinjene for hitreningen forholder seg til dyrevelferdsloven.

Det vil alltid være behov for å tolke hva som legges i begrepet «unødige påkjenninger og belastninger», men det vil aldri være naturlig for eksempelvis en rev å sitte i ro i nærheten av en bjeffende hund. Dette er noe reven må lære seg å takle over lenger tid dersom den ikke skal reagere med stress og frykt. Denne innlæringsperioden vil alltid være forbundet med ubehag og stress hos reven. Ut fra revens naturlige instinkter og atferd, ville den aldri utført den oppgaven menneskene setter den til dersom den hadde et valg. På det grunnlaget vil hitrening med stor sannsynlighet medføre en unødig belastning og påkjenning for reven, og sånn sett være i strid med § 3 i dyrevelferdsloven.

Det er på ingen måte greit at fordi noen mennesker har en hobby de liker å dyrke, så skal dyr måtte lide av den grunn. Dette bør vi si oss ferdige med. Dyr er sansende vesener- og loven pålegger oss å faktisk forholde oss til dette. Mye av grunnlaget for å forby hold av pelsdyr var basert på dyrevelferd og formålsetikk. At formålet med dyreholdet ikke var etisk forsvarlig i forhold til sluttproduktet. Slik vi ser det bør også formålsetikken inn når det gjelder bruk av vilt i trening av hund. Jakt er en hobby for mennesker. Levende rever brukes som åte. Revens velferd er viktigere enn behovet for å trene hund.

Å trene hund på vilt i fangenskap er ikke forenelig med norsk lov. Slike jaktmetoder som innebærer dyremishandling bør ikke være en del av den norske jaktkulturen, hvor barn helt ned i 16 års alder har lov til å delta.

I høringsnotatet står det at «legalisering vil åpne for at Mattilsynet gis mulighet til å vurdere om slikt hold er dyrevelferdsmessig forsvarlig.» Hvis viltet dermed skal stå forsøk for å bringe empirisk data, må de være beskyttet av Forskrift om bruk av dyr i forsøk. Hva er det Mattilsynet mener de mangler for å kunne vurdere dette? God dyrevelferd betyr ikke bare at dyret er sykdomsfri og blank i pelsen. Begrepet er utvidet etter mange års forskning, og har ført til at også det å ha gode opplevelser i eget liv, altså dyrets subjektive opplevelse, er en like viktig brikke. Dyr skal få utfolde seg i sitt artstypiske miljø og få gjøre sine artsspesifikke ting. Dette vet Mattilsynet like godt som oss.

Av empiri som foreligger kan vi for eksempel nevne at Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA) fikk i 2001 i oppdrag å undersøke hvordan grevlinger opplever hihundprøvene. Resultatet som ble publisert i «Tidningen Djurskyddet», var at grevlingene fikk forandrede nivåer av stresshormon, forandret hjertefrekvens og kroppstemperatur, i tillegg til atferdsforandringer. SVAs konklusjon

Dyrebeskyttelsen Norge

var at hihundprøvene påvirket grevlingen i samme grad som i selve jaktsituasjonen og at prøvene derfor ikke var forenlig med den svenske dyrevelferdsloven.

Rådet for dyreetikk kom i 2007/2008 med en uttalelse om jakt og viltforvaltning. Rådet mente at hijakt er en unødig jaktform fordi det finnes bedre alternativer, som gluggejakt hvor rev/grevling skytes mens den spiser på utlagt åte. Det ble antatt at reven stresses mye i opplæringsfasen og at hijaktprøver setter reven i fare for unødig lidelse.

Avsluttende tanker

Blir denne forskriften vedtatt i sin nåværende form vil det bli omtrent umulig å beskytte dyr mot skadefelling etter egen beslutning i fremtiden. Forskriften hjemler felling på grunnlag av gåsemøkk på plener, strender og i skjærgården, måkeskit på biler, båter, kaianlegg og annen eiendom, fuglelyder som holder folk våkne om nettene, trostefugler som forsyner seg av bærbusker i hagen, forvilla kaniner som spiser av kjøkkenhagen, kråkefuglers og små rovdyrers naturlige predasjon i skog og vann og m.m. "Vesentlig skade" er et tøyelig begrep som ikke setter begrensninger. Dette må stoppes. Norske myndigheter må ta innover seg at vi lever i en tid med masseutryddelse av insekter og dyr. Vi kan ikke haste frem mot den tause våren. Det er høyt fokus på miljø- og dyrevern i Norge og resten av verden, og fokuset øker etter hvert som vi mister dyreliv. 60 prosent av verdens dyreliv er blitt borte siden 1970. 83 prosent av pattedyrene er borte. 421 millioner hekkefugler er forsvunnet fra Europa på 30 år. 2355 arter står oppført på Norsk rødliste som truet. Mange av artene som Miljødirektoratet vil gi folk adgang til å felle på egen beslutning kan være utrydningstruet i nær fremtid.

Vi ber om at ordlyden i forskriften promoterer respekt for dyrene og naturen rundt oss, og legger til rette for en respektfull koeksistens mellom mennesker og dyr.

Med vennlig hilsen

Eva Hustoft

Naturforvalter/ rådgiver

Dyrebeskyttelsen Norge

Åshild Roaldset

Daglig leder/ veterinær

Dyrebeskyttelsen Norge